

№ 2.

Kalendarzyk tygodniowy:

Piąt. św. Daniela M.
Sob. św. Tytusa B.
Niedz. św. Telesfora P.
Pon. św. Trzech Króli
Wt. św. Lucyana.
Śr. św. Seweryna.
Czw. św. Marcyanny P.

Wschód słońca godz. 8 m. 14
Zachód słońca godz. 5 m. 56
Dług. dnia godz. 7 m. 42
Przybyło godz. 0 m. 08

CENA PRENUMERATY:

W ŁODZI:

Rocznie rb. 6 k. —
Półrocznie „ 5 „ —
Kwartalnie „ 1 „ 50
Miesięczn. „ „ 50
Odnoszenie 10 k. m.
Egz. pojedynczy 3 k.

Z przesyłką pocztową:

Rocznie rb. 7 kop. 40
Półrocznie „ 5 „ 70

Zagranicą:

Miesięcznie rb. 1 kop. 10

Redakcja

w Łodzi

ul. Przejazd № 3.

Telefonu № 593

ROZWÓJ

dziennik polityczny, przemysłowy, społeczny i literacki, ilustrowany.

Piątek, dnia 3 stycznia 1913 roku.

Kantory: własny w Warszawie, ul. Hoża № 32; w Pabianicach u p. Teodora Minko; w Zgierzu, w aptece p. Patka.

CENA OGŁOSZEN: Nadesłane przed tekstem 50 kop. za wiersz petitowy. Zwyczajne ogłoszenia za tekstem po 7 kop. za wiersz nonparelowy lub jego miejsce. Małe ogłoszenia po 2 kop. od wyrazu (dla poszukujących pracy po 1¹/₂ kop.). Najmniejsze ogłoszenie 20 kop. Reklamy i Nekrologi po 20 kop. za wiersz petitowy. Za dołączenie prospektów 6 rub. od tysiąca egzemplarzy. Artykuły bez oznaczenia honorarium Redakcja uważa za bezpłatne: rękopisów drobnych nie zwraca. Ogłoszenia w tekście 1 rub. za wiersz petitowy. Ogłoszenia, których terminy przypadają w dnie świąteczne, drukujemy w przed dzień święta lub po święcie.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie, z wyjątkiem dni świątecznych, od godziny 1—2-ej po południu.

Teatr „SCALA” Cegielniana 18
Telefon 15—04

Otwarcie zupełnie nowego programu 10 przepięknych atrakcji

The Royal Roy's

amerykańscy tancerze numer budzący podziw wśród publiczności, jako i też „Freres Helder” wołyżerka na rękach

Dnia 3 stycznia 1913 r. Ostatni występ

Kapitana Wall's

(walki z krokodyłami w wodzie) i wiele innych numerów.

Otworzony został Hotel-Palast w Łodzi

róg Dzielnej i Widzewskiej
3 minuty od głównej stacji kolejowej

150 wykwintnie urządzonych apartamentów od 1 rub. na dobę.

OSTATNI WYRAZ KOMFORTU I HYGIENY!

Windy elektr., ogrzewanie centralne, sygnalizacja amerykańska, umywalnie pokojowe z wodą bieżącą, telefony, wanny, podwójne drzwi etc.

Przy hotelu wydział pocztowy, czytelnia, sala muzyczna, restauracja, fryzjer i przystanek tramwajowy.

Niniejszem zawiadamiamy naszych Szanownych Odbiorców, iż wyłączną sprzedaż wyrobów fabryki naszej na m. Łódź i okolice, powierzyliśmy z dniem dzisiejszym firmie

Efrat i Rozenbaum w Łodzi

Cegielniana Nr. 38. Telefonu Nr. 30-06.

Włocławska Fabryka Cykoryi

R. BOHNE & Co

Włocławek, d. 1 stycznia 1913 r.

4175

Celem uniknięcia opóźnienia przy zamykaniu ksiąg uprzejmie prosimy dostawców naszych o nadesłanie nam swych rachunków za rok 1912 w jaknajkrótszym czasie.

Towarzystwo Akcyjne Zakładów Bawełnianych

Karola Scheiblera

Lekcje Tańca!

Zapisy na nowy kurs przyjmuje

4944

Witold Lipiński

Członek Francusk. Akademii
Profesorów Tańca w Paryżu

Widzewska 47.

W sprawie akcji ratunkowej.

Inicytorzy komitetu obywatelskiego dla niesienia pomocy robotnikom bez pracy zwrócili się do nas o zamieszczenie odezwy następującej:

Obywatele!

Niżej podpisani wspólnie z całym zastępem zwolenników tej sprawy raz jeszcze występują z niniejszym wezwaniem. Dzięki Waszemu udziałowi, obywatele, na pierwszym organizacyjnym zebraniu wybrano komitet obywatelski dla niesienia pomocy robotnikom pozbawionym pracy. Komitet ten został zatwierdzony przez gubernatora piotrkowskiego.

Jednakże z powodu krótkiego czasu nie wszyscy zostali powiadomieni o zebraniu oraz skutkiem świąt wielu nie mogło brać udziału w zebraniu.

Wobec tego, w dniu 7 b. m., o godz. 8-ej wieczorem, w lokalu Stowarzyszenia majstrów tkackich (Przejazd № 1) odbędzie się ważne zebranie, na którym będzie uzupełnienie komitetu oraz opracowany szczegółowo plan przyszłej akcji ratunkowej.

Niżej podpisani zwracają się z serdeczną prośbą do całego społeczeństwa, aby poparło zabiegi inicytorów.

Wielce pożądanym jest współdziałanie członków komitetu honorowego na zapowiedzianym zebraniu, w celu pozyskania cennych rad i wskazań.

Łódź, 31 grudnia 1912 r.

Z głębokim uszanowaniem
Anna Scheiblerowa, Matylda Herbstowa, Dorota Leonhardtowa, Adolfowa Daube, Gustawowa Geyerowa, Eugeniuszowa Geyerowa, proboszcz ks. Albrecht, H. Brosz, dr. A. Biederman, A. Charemza, A. Daube (junior), A. Daube (senior), A. Drowing, pastor Dietrich, Eugeniusz Geyer, dr. Gloger, ks. proboszcz Gniazdowski, pastor Gundlach, pastor Hadrian, E. Herbst, St. Hertzberg, W. Hordliczka, W. Kamiński, F. Kindermann, K. Klukow, dr. Koliński, dr. Łuczycki, T. Meyerhoff, W. Neumann, pastor Patzer, G.

Serga KALODONT

Niezbędny KREM i ELIKSIR do ZĘBÓW
Trzymuje zęby biało, czysto i zdrowo.
Zadać wszędzie

Teatr Popularny

Dziś w piątek

Jutro w sobotę po
południu

przy ul. Konstantynowskiej 16.

„Wojna podczas pokoju“

„Koniec Sodomy“ wiecz. „Potęga ciemnoty“ Lwa
Tolstoja

Petrul, dr. Sadkowski, dr. Skaiski, M. Sprzączkowski, O. Schweikert, proboszcz Szmidel, dr. Tochtermann, rejent Trojanowski, ks. proboszcz Tymieniecki, A. Wehr, adw. przys. Żelazowski, R. Ziegler, Zygmunt Rychter, S. Książek, redakcyje pism: „Rozwój“, „Gazeta Łódzka“, „Kurier Łódzki“, „Lodzer Zeitung“, „Neue Lodzer Zeitung“ i „Lodzer Rundschau“.

W sprawie samorządu miejskiego.

Rada państwa odesłała projekt samorządu miejskiego dla miast Królestwa ponownie do Komisji, wobec tego, że cenusz ustalony już przez Komisję przed wakacjami, wydał się większości Rady państwa obecnie zbyt liberalnym. Wobec tego należy uprzytomnić sobie, jak się istotnie przedstawia sprawa tego cenzusu.

Podług projektu, który wyszedł z izby państwowej, mieli mieć prawo wybierania rady miejskiej wszyscy właściciele nieruchomości miejskich, opłacający jakikolwiek podatek na rzecz miast, oraz lokatorzy, płacący za mieszkanie w Warszawie 270 rb., w Łodzi 150, w innych miastach od 140 do 60 rb. rocznie zależnie od zaludnienia.

Komisja Rady Państwa ustanowiła przede wszystkim cenusz dla nieruchomości, wyłączając od praw wyborczych drobne posiadłości z szacunkiem podatkowym poniżej 1500 rb. wartości w Warszawie, poniżej 1000 rb. w innych miastach, a w małych miastach poniżej 300 rb. Prócz tego podniosła komisja cenusz mieszkaniowy, mianowicie w Warszawie z 270 do 540, w Łodzi i w innych większych miastach ze 150 i 140 do 240, w średnich miastach z 96 na 192 a w mniejszych z 72 i 60 na 96 rubli.

W ten sposób Komisja proponowała zmniejszyć liczbę wyborców do połowy, odrzucając warstwy biedniejsze. Obecnie na Lublińcu, który przywódca prawicy w Radzie, wniósł poprawkę do Rady Państwa podniesienia cenzusu mieszkaniowego do jeszcze wyższych norm, a mianowicie dla Warszawy 720 rb. Łodzi Lublina i Sosnowca 420, w innych większych miastach 208, a w reszcie miast 168 rb. Prócz tego proponuje Durnowo dać prawo wyborcze właścicielom patentów handlowych i przemysłowych, ale tylko największych kategorii przedsiębiorstw, mianowicie opłacających świadectwa handlowe dwóch pierwszych klas, a przemysłowe czterech pierwszych klas. W ten sposób gremium wyborcze znacznie obcięte u dołu i pozbawione skromniejszych lokatorów nawet z inteligencji, będzie zalane wielkimi kupcami i przemysłowcami, choćby nie mieszkającymi w mieście.

Główna treść poprawki Durnowa nie mieści się jednak w tem usunięciu lokatorów i wzmożeniu wpływu klasy handlowo-przemysłowej, a zastosowaniu do tak okrojonego od dołu składu wyborców nowego ograniczenia, mianowicie systemu trzech kuryj. System ten polega na tem, że ta liczba najbogatszych właścicieli domów, przemysłowców i lokatorów, która opłaca jedną trzecią część podatku od nieruchomości, od przemysłu i handlu i od mieszkań, ma prawo wybrać jedną trzecią część ogólnej liczby radnych miejskich, następna grupa wybiera też jedną trzecią i ostatnia grupa najbiedniejszych.

Tak ma być w miastach większych, mających wyborców powyżej 1500. W miastach z liczby wyborców od 1000 do 1500 mają być tylko 2 kuryje, a w mniejszych miastach dzielenie na kuryje majątkowe ma być zależne od woli ministra spraw wewnętrznych, czyli może być wyproszone przez osoby zainteresowane.

Otóż przy tym systemie w przeciętnym mieście fabrycznym zachodniej części naszego kraju stosunki by się ułożyły tak, że; pięciu największych fabrykantów miałoby prawo wybierać np. 20 radnych, 100 właścicieli średnich fabryk i przedsiębiorstw handlowo-przemysłowych oraz większych kamienic, wybieraloby drugie 20 radnych, a reszta 20 radnych przypadłaby do wyboru 1500 właścicieli domów mieszkalnych, średnich przedsiębiorców i lokatorów czyli, że na 60 radnych 40 przypadłoby w udziale wyłącznie Niemcom, a tylko trzecia część byłaby polska. W innych wypadkach przy dzieleniu na dwie kuryje połowa mandatów przypadłaby fabrykantom. W każdym razie przy systemie Durnowo Łódź, Sosnowiec, Tomaszów, Pabianice, Zgierz, Ozorków, Zduńska Wola, a może i Częstochowa dostałyby się zupełnie w ręce Niemców.

W sprawie powyższej należy sobie uprzytomnić, iż w końcu wiosny r. z. była w Petersburgu deputacja Niemców łódzkich, którzy starali się zażegnać niebezpieczeństwo polskie, jakie miało grozić w Łodzi i w innych miastach w razie zaprowadzenia samorządu podług dotychczasowych projektów. Wówczas to członek Rady Państwa Kobyliński, prezes komisji dla sprawy samorządu miejskiego w Królestwie, uspokajał głosno, że rząd rosyjski nie odda miast polskich w ręce niemieckie. Delegaci jednak nie wyjechali widocznie z Petersburga, zniechęceni temi oświadczeniami. Miały one widocznie na celu uspokojenie czujności Polaków. Dziś bowiem widzimy, że Durnowo wniósł poprawkę, zmierzającą wprost do oddania dziesiątka miast w Królestwie zupełnie Niemcom, a widocznie cała sprawa została gruntownie przygotowana, bo Rada Państwa znaczną większością odesłała projekt do Komisji. W ten sposób poznać możemy robotę delegatów niemieckich po jej owocach. W każdym razie należy uświadomić sobie, że choć projekt Durnowo zwie się już popularnie systemem pruskim, jest on znacznie korzysniejszy dla Niemców, niż ten system wyborczy dzięki któremu w Poznaniu i innych miastach polskich Niemcy rządzą zupełnie miastami. Tam istnieje system 3-ich kuryj podług wysokości podatków, ale zaliczeni są do nich wszyscy prawie stali mieszkańcy obywateli miast tak, że w kuryi pierwszej są najzamożniejsi, w drugiej średnio zamożni, w trzeciej warstwy pracujące; rzemieślnicy, zawodowcy, inteligencja i t. d.

Projekt Durnowa czysto polskie mieszczaństwo bierze zupełnie za nawias. Zaczyna on od klas średnich, a bogatym i najbogatszym daje dwie trzecie, czyli zupełny rząd w samorządzie.

W ten sposób system Durnowo wytwarza dla Niemców w Królestwie dużo lepsze warunki, niż te, jakie mają oni pod rządem pruskim. Gdyby system ten miał być istotnie wcielony w życie, to Królestwo zawczasu miałoby przedsmak rządów pruskich, przytem w specjalnie skazanej formie

Fabrykanci pod sądem.

W sądzie okręgowym piotrkowskim znalazły się do osądzenia nowe sprawy karne, wytoczone fabrykantom zgierskim i tomaszowskim o zatrucie ściekami fabrycznymi wód w rzekach i stawach.

Według istniejących przepisów o budowie i eksploatacji fabryk wszystkie fabryki z których odpływają nieczystości, winny posiadać filtry, w których odpływy te czyszczyłyby się do tego stopnia, aby wychodząca na zewnątrz ciecz była zupełnie czystą. Jednym z warunków przy wydawaniu pozwoleń na puszczenie w ruch fabryk, było dokonanie oględzin filtrów, przez nadzór bu-

dowlano-techniczny. Tymczasem fabrykanci budowali te filtry prowizorycznie, jedynie dla formy, puściwszy zaś w ruch fabrykę, odpływy krowali wprost do rzeki lub stawu z pominięciem filtrów, które i tak nie odpowiadały swemu przeznaczeniu.

Z biegiem czasu woda w rzekach i stawach stała się niezdatną do użytku i zatrutowała nawet powietrze, wskutek czego nie tylko miejscowi, ale i okoliczni mieszkańcy znaleźli się w nader niehygienicznych warunkach.

Na skutek licznych skarg władza wyższa ustanowiła w okręgach fabrycznych komisje specjalne dla zbadania urządzeń fabrycznych i ich odpływów i pociągnięcia do odpowiedzialności sądowej tych fabrykantów, którzy nie zastosowali filtrów do szkodliwych odpływów fabrycznych.

Rezultatem działalności tych komisji była nie dawno osądzona w II instancji sprawa fabrykantów pabianickich, skazanych za zatrucie wody w rzece Dobrzyńce, obecnie zaś wyznaczone są do osądzenia dwie sprawy w I instancji kilkunastu fabrykantów zgierskich o zatrucie wody w stawie i 23 fabrykantów tomaszowskich o zatrucie wody w stawie miejskim i w rzece Wolbórze.

Sprawa fabrykantów zgierskich sądzona będzie w maju r. b. zaś wkrótce wyznaczona zostanie do osądzenia sprawa tomaszowska, w której kopie aktu oskarżenia już zostały rozesłane fabrykantom.

Według aktu oskarżenia pociągnięci zostali do odpowiedzialności następujący właściciele fabryk: 1) Icel-Szlama Wajs, 2) Moszek-Zysel Wajs, 3) Samuel Aleksander Miller, 4) Herman Samuel Roland, 5) Huna Rubin, 6) Oskar-Emil Firsterwald, 7) Szmul-Hersz Czamański, 8) Lejbus Czamański, 9) Pejsach Spiewak, 10) Edward Kuerst (pruski poddany), 11) Paweł-Herman Meyer, 12) Karol Bartke, 13) August Sztark, 14) Dawid Borstein, 15) Fiszal vel Feliks Landsberg, 16) Dawid Mintz, 17) Edward-Ernest Klinger, 18) Rajnholt-Franciszek Paweł, 19) Szmul vel Samuel Steiman, 20) Alfons-Johan-Frydrych Seweryn, 21) Rudolf-Adolf Piesch (austr. poddany), 22) Karol Piesch (austr. poddany) i 23) Julian Neufeld. Wszyscy oni odpowiadają będą z 863 artykułu ust. kar. Do sprawy wyznaczono 4 świadków i 2 ekspertów.

KALENDARZYK TERMINOWY.

IMIONA SŁOWIAŃSKIE. Dziś Wlastymira, i tro Dobromira.

TEATR POLSKI. (Cegielniana nr. 63). Dz. „Śluby pańskie“. Początek o godz. 8 min. 15 w. czorem.

— Jutro „Śluby pańskie“. Początek o g. pół do 4 pp. „Pies gończy“, kom. Karla Kraatza i Artura Hoffmana. Poc. o g. 8 m. 15 w.

TEATR POPULARNY A. Mielewskiego (Konstantynowska nr. 16). Dziś „Wojna w czasie pokoju“. Poc. o g. 8 m. 15 wieczorem.

— Jutro „Koniec Sodomy“. Początek o godz. 3 po poł. — „Potęga ciemnoty“ L. Tolstoja. Początek o godz. 8 min. 15 wieczorem.

„LUTNIA“ (Piotrkowska nr. 108). Jutro wieczór dramatyczny. Początek o godzinie pół do 9 wieczorem.

WYSTAWA MALARZY POLSKICH (Piotrkowska 115) otwarta codziennie od godz. 10 rano do godz. 10 wieczorem.

CZYT. i BIBLIOTEKA TOW. KULTURY POLSK. czynna codziennie od godz. 6 do 8 wiecz.; w niedziele i święta od godz. 3 do 6 po poł.

CZYTELNIA PISM TOW. WIEDZA“ (Piotrkowska 103) otwarta od godz. 6 po poł. do 10 wieczorem, a w niedziele i święta od godz. 10 r. do 10 wieczorem.

BIBLIOTEKA STEBELSKICH (Mikołajewska 59) otwarta codziennie od g. 6 — 8 wiecz.; w niedziele i święta od 1—3 po poł.

MUZEUUM NAUKI i SZTUKI (Piotrkowska nr. 91) otwarte codziennie od godz. 4 po poł. do 10 wiecz. w niedziele i święta od godz. 12 w południe do 10 wieczorem.

KRONIKA.

(e) Wykłady religii w szkołach. Wobec ustąpienia ks. Szczesniaka, ze stanowiska prefekta szkół początkowych łódzkich, przerwane zostały wykłady religii katolickiej w szkołach początkowych №№ 1, 2, 3, 8, 10, 11, 13, 15, 18, 20, 23, 25, 33, 35, 36, 37 i 38.

Obecnie naczelnik Łódzkiej dyrekcji naukowej polecił prowadzenie wykładów religii katolickiej 36 nauczycielom i nauczycielkom wymienionych szkół i zwrócił się do magistratu Łódzkiego z żądaniem aby wypłacano z kasy miejskiej, z funduszu przeznaczanego na utrzymanie prefekta, wynagrodzenie za lekcje religii wzmiankowanym nauczycielom i nauczycielkom w stosunku po 84 rb. na każdą szkołę.

Wynagrodzenie to ma być wypłacane do czasu mianowania nowego prefekta na miejsce ks. Szcześniaka.

(e) **Zapomoga Towarzystwu dobroczynności.** W swoim czasie donosiliśmy, że ministerium spraw wewnętrznych zgodziło się na wydawanie z funduszu kasy miejskiej chrześcijańskiemu Towarzystwu dobroczynności zapomogi rocznej po 27,000 rb. i wydanie jednorazowo na budowę 65,000 rb. polecając włączenie tego wydatku do budżetu na rok 1913, przyczem ministerium zaproponowało wydanie w roku ubiegłym 15,500 rb., pozostałości od budżetu 1912 roku na rzecz dobroczynności.

W sprawie tej odbył się ma wkrótce posiedzenie zarządu miejskiego, bowiem zaproponowano sumę 15,500 rb. rozdzielić pomiędzy trzy ambulatoria bezpłatne, mianowicie: chrześcijańskiego Tow. dobroczynności, szpitala Czerwonego Krzyża i szpitala Poznańskich.

(e) **Z parafii św. Józefa.** Onegdaj ks. kanonik Przeździecki ogłosił parafianom sprawozdanie z wydatków na przyprowadzenie cmentarza do porządku. Według sprawozdania ogrodzenie murowane starego cmentarza, ukończone w końcu ubiegłego sezonu budowlanego, kosztowało 18,000 rb., zaś budowa nowej studni na cmentarzu 800 rb.

Obecnie dzięki zabiegom ks. kan. Przeździeckiego i ofiarności parafian przewidziane są następujące roboty parafialne: odnowienie wewnętrzne całego kościoła kosztem 2,500 rb., zapisanych przez ś. p. Szeineke, budowa wielkiego ołtarza z ofiar robotników fabryki Poznańskiego i budowa ołtarzy dwóch bocznych i w kaplicy N. M. P., oraz ambony kosztem 12,000 rb. z ofiar parafian.

(x) **Zgon.** W Turku zakończył życie ś. p. ks. Michał Orzechowski, prałat kolegiaty kaliskiej, przeżywszy lat 80.

(x) **Paszporty ulgowe.** Generał-gubernator w okólniku do gubernatorów wyjaśnił, że paszporty ulgowe 10 $\frac{1}{2}$ miesięczne mogą być wydawane od dnia 1 lutego do 20 grudnia.

(e) **Z cmentarzy.** Wobec lekkiej zimy na starym cmentarzu katolickim wznowiono przerwane w swoim czasie roboty około ubijania ulic cmentarnych szlaką i wyrównania alei cmentarnych. Zarząd cmentarza postanowił przed nastaniem lata doprowadzić cały cmentarz do należytego porządku i nadać mu wygląd estetyczny.

(e) **W sprawie uboju w rzeźni.** Wczoraj prezydent miasta rz. r. st. Pieńkowski i radny miejski p. Eisert udali się do Piotrkowa do gubernatora w sprawie eksploatacji rzeźni Łódzkiej.

Zakomunikowali oni gubernatorowi, że z chwilą wprowadzenia w wykonanie Ukazu senatu znoszącego monopol uboju rzeźni miejskiej, rzeźnicy Łódzcy wskutek zatargu dawnego z rzeźnią, przemieśli się z ubojem do rzeźni bałuckiej. Uboj wobec tego w rzeźni miejskiej zmalał do minimum, bowiem w ubiegły poniedziałek zabito zaledwie 10 sztuk. Skutkiem tego kasa miejska, pobierająca procenty od dochodu z uboju ponosi znaczne straty, a pozatem towarzystwo eksploatacji rzeźni rości pretensje do miasta.

Gubernator oznajmił, że Ukaz senatu zmienionym być przez niego nie może i że w sprawie zmiany postanowienia senatu zarząd Towarzystwa eksploatacji rzeźni zwrócił się z prośbą na Najwyższe Imię.

(e) **O zapomogę na szpital.** Zarząd szpitala Poznańskich zwrócił się do zarządu miejskiego z prośbą o wyznaczenie zapomogi na utrzymanie szpitala.

Sprawa ta będzie przedmiotem obrad na posiedzeniu zarządu miejskiego.

(e) **Legat.** Z okazji 25-lecia swego pożycia małżeńskiego dr. Karol Poznański zaofiarował aktem rejentalnym legat w wysokości 50

tys. rb. na rzecz żydowskiego Towarzystwa dobroczynności.

Z odsetek od tego legatu przeznaczył po 500 rb. rocznie na wydatki żydowskiego Towarzystwa dobroczynności, reszta zaś odsetek winna być dołączana do kapitału, który, gdy wzrośnie do pewnej sumy, za zgodą ofiarodawców, użyty zostanie na budowę żydowskiego Domu Ludowego z łaźnią, tanią kuchnią i tanią herbarciarnią.

(a) **Ogłędziny komisji.** Onegdaj komisja techniczno-sanitarna pod przewodnictwem wiceprezydenta p. Andrejewa z udziałem budowniczych miejskich i lekarza cyrkulowego dokonała ogłędzin następujących nieruchomości:

1) przy ulicy Zachodniej nr. 31-55, Bajli — Buchbinder — Preis, gdzie w oficynie zaprojektowano urządzać tkalnię i ustawić motor elektryczny.

Komisja zgodziła się na urządzenie fabryki z warunkiem, ażeby ustawiono stały piec oraz zaprowadzono aparat do gaszenia ognia;

2) przy ulicy Zawadzkiej nr. 41, Józefa Hessego, gdzie urządzono mechaniczne warsztaty dla wyrobu siatek drucianych.

Komisja uznała pomieszczenie za odpowiednie, polecając właścicielowi zaprowadzić wentylację mechaniczną;

3) przy ulicy Pańskiej nr. 74, Gustawa Kintzla, gdzie w dwupiętrowej prawej oficynie zaprojektowano urządzać fabrykę izolacji asbestowych oraz tkalnię mechaniczną.

Komisja zgodziła się na wydanie pozwolenia z warunkiem, ażeby właściciel zaprowadził dwa stałe piece, wentylację mechaniczną i aparat do gaszenia ognia.

(c) **O imiona żydowskie.** Gubernator piotrkowski, na skutek rozporządzenia władzy wyższej, rozesłał do magistratów cyrkularz, w którym poleca, aby przy wydawaniu paszportów, patentów i różnych dokumentów sprawdzać imiona żydowskie z metrykami i wpisywać je w nowo wydawane dokumenty na podstawie metryk urodzenia, by tym sposobem uniknąć zamiany imion żydowskich na chrześcijańskie.

(a) **Tegoroczna wilgotna zima** wpływa ujemnie na oziminy, które najlepiej zimuja pod śniegiem, a tymczasem dotychczas nie tylko śniegu, ale nawet przymrozków niema.

Deszcze, padające niemal codziennie, spowodowały nadmiar wilgoci nawet na polach pagórkowatych i woda ścieka obecnie z zagonów, jak podczas roztopów wiosennych.

Jeżeli taki stan pogody potrwa dłużej, to, jak twierdzą rolnicy, ozimina poważnie ucierpi.

(e) **Z komisji szkolnej.** W dniu dzisiejszym w magistracie Łódzkim odbędzie się posiedzenie członków komisji szkolnej szkół ogólnych miejskich początkowych, w celu rozpatrzenia wielu skarg mieszkańców na zbyt wysokie, lub niewłaściwe obciążenie podatkiem szkolnym na rok 1913, rozkład którego został już ukończony.

(x) **Bazar świąteczny.** Towarzystwo oświatowe „Wiedza“, chcąc zakończyć rachunki, urządzi w sobotę i niedzielę 4 i 5 stycznia r. bież. wyprzedaż pozostałych towarów po cenie kosztu.

Osoby, które dały swoje towary w komisji — proszone są o przybycie również w te dni do bazaru (Piotrkowska № 106) w celu uregulowania rachunków.

(x) **Ze Stow. robotników chrześcijańskich.** Jutro w Domu Ludowym Stowarzyszenia robotników chrześcijańskich odbędzie się zabawa taneczna dla członków Stowarzyszenia, ich rodzin i zaproszonych gości.

Początek zabawy o godz. 8 wieczorem. Zapowiedziane na niedzielę dnia 5-go b. m. przedstawienie teatralne, na którym miała być odegrana sztuka „Krakowskie zuchy“ — nie odbędzie się, ponieważ w tym dniu koło dramatyczne Stowarz. wyjeżdża do Tomaszowa Rawskiego.

(x) **Ze Stow. majstrów przedalniczych.** Dnia 4 stycznia o godzinie 8 wieczorem odbędzie się miesięczne posiedzenie członków i zarządu we własnym lokalu przy ul. Andrzeja nr. 4.

(x) **Grono kolnerów łódzkich** na korzyść daru swego dla kościoła św. Stanisława Kostki, urządzi przedstawienie w teatrze popularnym 7 stycznia o godz. 8 m. 15 wieczorem. Dany będzie

„Jeniec Napoleona“, sztuka St. Kozłowskiego.

(x) **Wieczornica.** Towarzystwo abstynentów „Przyszłość“, urządzi w sobotę dnia 4 b. m. (w sali Towarzystwa majstrów piekarskich przy ul. Podleśnej nr. 1 róg Długiej) o godz. 8 wiecz. wieczornicę dla swych członków i wprowadzonych gości z nader urozmaiconym programem.

Komisja zabawy nie szczędzi zabiegów i trudów, by wieczornica ta wypadła jak najpomysłniej i powiększyła skromne fundusze Towarzystwa.

(x) **Odwolanie zabawy.** Zabawa taneczna, zapowiedziana na d. 5 stycznia w sali Stowarzyszenia techników (Spacerowa № 21), z przyczyn niezależnych od organizatora — nie odbędzie się.

(x) **Odczyty w T. K. O.** W niedzielę, dnia 5 stycznia, o godzinie 4-ej po poł. w sali przy ulicy Mikołajewskiej Nr. 11 p. Mieczysław Dominikiewicz wygłosi odczyt „O stanowisku kobiety w cywilizacji pierwotnej“.

W poniedziałek, 6 stycznia, o godz. 4-ej po południu w tejże sali p. Eugeniusz Sokołowski wygłosi odczyt „O szczęśliwej Anglii“, zapowiedziany na ubiegłą niedzielę, który nie odbył się z powodów nieoczekiwanych.

(h) **Ze zgromadzenia majstrów krawieckich.** Wczoraj, w lokalu tego zgromadzenia przy ulicy Juliusza nr. 27 odbyło się zebranie ogólne pod przewodnictwem starszego zgromadzenia p. Klimy, w obecności asesora cechowego p. Stanisława Bocheńskiego.

Sprawozdanie kasowe wykazało wpływów w ciągu roku 1912 rubli 1257 kop. 99, wydatków 992 rb. 77 kop. Pozostałe 265 rb. 22 k. wliczono do kapitału ogólnego, oraz wdów i sierot.

Delegaci cechowi, którzy przedstawiali gubernatorowi powody odmownej odpowiedzi cechu na prośbę żydów o przyjęcie ich do cechu oznajmili na zebraniu, że gubernator, otrzymawszy taką prośbę żydów, ma ją przesać do prezydenta m. Łodzi dla rozpatrzenia i zaopiniowania.

(h) **Sklep udziałowy.** Członkowie zgromadzenia majstrów fryzjerskich opracowują statuty na otwarcie sklepu udziałowego dla sprzedaży artykułów potrzebnych fryzjerom (włosy, rozmaite przybory, perfumerya i t. d.).

(a) **Pokaz prac uczniów.** W tygodniu nadchodzącym, w sali gimnastycznej szkoły handlowej kupiectwa Łódzkiego przy ul. Dzielnej urządzony będzie pokaz prac uczniów w zakresie rysunków i malarstwa.

(e) **Ekskursje uczniów.** Wczoraj pociągiem nr. 4 kolei kaliskiej, odchodzącym o godz. 12 m. 30 w południe, w oddzielnym wagonie pultmanowskim wyjechało na ekskursje naukowe do Moskwy 56 uczniów Łódzkiej szkoły Aleksandryjskiej pod wodzą nauczycieli. Podobną wycieczkę do Moskwy odbyli w dniu 28 grudnia nauczyciele Łódzkich szkół początkowych w liczbie 60 osób.

(e) **Z kolei kaliskiej.** Rewizorem II oddziału służby ruchu kolei kaliskiej na miejsce p. Bolesława Pagowskiego mianowany został inżynier dróg komunikacji p. Wołosznych z wyznaczeniem miejsca stałego zamieszkania w Łodzi.

(e) **Z ekspedycji kolei kaliskiej.** Pomimo ukończenia się sezonu zimowego na dostawę towarów i skasowania pociągów towarowych komunikacji bezpośredniej, stacja towarowa Łódź-kaliska wysyła nadal towary manufakturowe wagonami komunikacji bezpośredniej, do stacji Moskwa, Riazan, Kijów, Petersburg, Rostów nad Donem i wszystkich stacji na Syberii. W tym celu wysyłane towary są kompletowane na stacji i ekspedowane w oddzielnych wagonach na miejsce przeznaczenia.

(x) **W potrzebie.** Dr. Józef Jokiel (Andrzeja 5) zawiadamia nas, że osoba z trojgiem dzieci, wdowa, zabiegająca o patent akuszerki, jest bez możliwości wyżywienia się i dzieci i zwraca się o pomoc, aby mogła pozyskać odpowiednie świadectwo, dające jej możność zarobkowania. Ofiary można składać u d-ra Jokia, lub w Administracji „Rozwoju“.

(e) **Nagrodenie kupca.** Łódzki kupiec I-ej gildyi p. Rudolf Ziegler, członek komitetu dyskontowego Banku państwa otrzymał order św. Stanisława 3-go stopnia.

Zapisano 11 uczniów, 2 wypisano na czeladników i przyjęto do grona majstrów pp. Wawrzyńca Berusia i Józefa Manawskiego.

Na kierownika składem wybrano p. Michała Kapuścińskiego i dodano mu jako doradców pp. Walasa, Liberde i Grzegoławskiego, którzy wspólnie tworzą zarząd składu i mają prawo na potrzeby jego czerpać fundusze cechowe.

Następnie postanowiono w Tow. pożyczkowo-oszczędnościowym przy Resursie rzemieślniczej złożyć na oszczędność za wymówieniem rocznym 600 rb.

Na członka rady nadzorczej w kasie ze strony cechu szewców wybrano p. Ignacego Dziwińskiego. (h)

Z PRASY.

„Walka z kłamstwem“.

Tygodnik znanego „żubra“ polsko-litewskorosyjskiego, hrabiego Ignacego Karola Korwin-Milewskiego przestał wychodzić. Ostatni jego numer, z rzędu 14-ty, jest numerem pożegnającym.

Całą jego treść wypełnia jeden obszerny artykuł pod nagłówkiem „Pożegnanie“.

Dwa zapewne były główne powody zaniechania dalszego wydawnictwa.

Jednego z tych powodów można się tylko domyślać. Tygodnik rozsyłano bezpłatnie wszystkim, którzy się o to zgłosili (a nawet niekiedy i takim, dodajmy od siebie, którzy się nie zgłaszali). Bito go, jak zapewnia „Pożegnanie“, w 120 tysiącach egzemplarzy. To wydatek nielada, i mógł się uprzykszyć nawet milionerowi.

Drugim, ale już jawnie zeznanym powodem było, że tygodnik „spełnił już swoje zadanie“. Właściwie mówiąc, spełnił połowę swego zadania. Miał on bowiem dwa cele: 1, przekonać władze naczelne o zupełnej prawomyślności szlachty polsko-litewskiej na ziemiach dawnej Litwy, o tem, że szlachta rzeczona jest jedynym żywiołem nietylko cywilizacji, gospodarności, ale także trwałego porządku państwowego, żywiołem, któremu rząd może zaufać w zupełności; 2-gim zadaniem była walka z nacjonalizmem rosyjskim w tej dzielnicy, nacjonalizmem najlichszego gatunku. Rej wodzili awanturnicy, karyerowicze, którzy wyłudzały pieniądze ze skarbu państwa za swój rzekomy patriotyzm, polegający na denuncjacyach, oszczerstwach i szczuciu.

To drugie zadanie spełniła „Walka z kłamstwem“ o tyle, że na postępowanie i wartość moralną owej czerni zwróciła uwagę rosyjan lepiej myślących; tego dowiodły świeże wybory do Dumy państwowej. Nacjonalisci doznali na nich klęski.

Ostatnia poczta.

Nowe instrukcje.

Z Konstantynopola donoszą: Po dłuższych konferencyach rada ministrów ustaliła nowe instrukcje, które wczoraj telegraficznie zakomunikowano pełnomocnikom tureckim w Londynie. Treść instrukcji trzymają w ścisłej tajemnicy, słysząc jednak, że Porta ze względu na nieodzowność posiadania wilajetu adryanopolskiego dla obrony Konstantynopola, w tym punkcie oświadcza, że ustąpić nie może, wypowiada natomiast gotowość udzielenia rekompensaty w obszarze na zachód od tego miasta. Co do wysp, to Porta nie dopuszcza dyskusji o wyspach, które panują nad wejściem do Dardaneli. Co do innych, byłoby wyjście gotowe na podstawie systemu administracji wyspy Samos. Co do wysp, obsadzonych przez Włochy, to kwestya ta dotyczy tylko Włoch i Porty. W kwestyi Krety stoi Porta na stanowisku, że kwestya kretańska, ponieważ w obecnej wojnie nie szło o tę wyspę, stanowić będzie przedmiot rokowań między Portą a mocarstwami opiekuńczymi.

Wybory w Swieciu.

„Local-Anzeiger“ donosi z Gdańska, że wybór Halema jest zapewniony, głosowało o 20% więcej Niemców, niż przy poprzednich wyborach.

W Swieciu komisye wyborcze dopuszczają się przy wyborach uzupełniających szalonych nadużyć przy oddawaniu kart głosowania. Od polskich wyborców żądano osobistych legitymacyj, czego nigdy nie bywało, wobec czego wielu wyborców musiało odejść, nie głosując. Polacy wniosą powtórnie protest przeciw wyborom.

Spisek w Hiszpanii.

W Madrycie wykryto spisek, mający na celu usunięcie dynastji królewskiej i ogłoszenie Hiszpanii republiką. Hasłem do tego miał być strajk kolejowy, który miał wybuchnąć w styczniu. Wtedy miano wymordować rodzinę królewską. Dokonano licznych aresztowań.

TELEGRAMY.

PETERSBURG, 2 stycznia (P). Z inicjatywy słowiańskiego T-wa dobroczynności, w cerkwi Zmartwychwstania odprawiono nabożeństwo żałobne za wodzów i żołnierzy związkowych armii bałkańskich.

Na nabożeństwie obecni byli: Książę Jan Konstantynowicz, Księżna Helena Piotrowna, posłowie bułgarski i serbski oraz mnóstwo publiczności.

LONDYN, 2 stycznia (P). Wznowiono dziś obrady konferencji ambasadorów, w celu rozważenia kwestji, mających źródło w wojnie bałkańskiej.

LONDYN, 2 stycznia (P). W rozmowie z korespondentem Ag. Reutersa Danew powiedział, że sytuacja po wczorajszym posiedzeniu konferencji pokojowej nie zmieniła się na lepsze; jak przypuszczają, Turcja dawno już dawała do zrozumienia, że poczyni ustępstwa w kwestji Macedonii i Epiru, a nawet i Tracji, pozostaje tylko najpoważniejsza kwestya—Adryanopol: tutaj nie widzę polepszenia.

„Zaczekamy na jutrzejszą mapę, mającą uregulować granicę turecko-bułgarską i jeżeli jutro uznamy, że mapa nie zgadza się z żądaniami związkowców—rokowania zostaną zerwane.“

Drugą trudność stanowi sprawa wysp. W tej sprawie będziemy obstawali przy swoich żądaniach i wogóle niema zasady do przypuszczeń, że zmienimy swe żądania“.

MADRYT, 2 stycznia (P). Przywódca konserwatystów, Maura, prawie wszyscy posłowie konserwatyści i wielu senatorów—złożyło pełnomocnictwa. Ministrowie uważają sytuację za bardzo poważną.

SZTUTGART, 2 stycznia (P). Pogrzeb sekretarza stanu do spraw zagranicznych Kiderlen Wächtera odbył się przy olbrzymim napływie publiczności. W kondukcje postępował król wirtemberski i kanclerz rzeszy, jako przedstawiciel cesarza.

RZYM, 2 stycznia (P). Do agencji Stefaniego donoszą z Bengazi, że beduini ostrzeliwali pozycję włoską na wybrzeżu morskiem. Włosi rozproszyli beduinów, którzy ponieśli znaczne straty. Włochów poległo 6, raniono 13.

WIEDEN, 2 stycznia (P). Biuro korespondencyjne donosi, że od początku kryzysu pomiędzy Austrią i Włochami istniała jednomyślność w sprawie albańskiej.

SOFIA, 2 stycznia. (P.) Rozpowszechniane przez prasę wiadomości o zezwoleniu na dowóz do Adryanopola artykułów żywnościowych — są nieprawdziwe. W rzeczywistości zaś, wskutek próby Nazima-baszy, zezwolono na przywiezienie do Adryanopola kilkunastu skrzyń z lekarstwami, które też dostawiono wczoraj w wagonie bułgarskim i pod dozorem lekarza bułgarskiego.

SARAJEWO, 2 stycznia. (P.) Zgromadzeniu miejscowi i zbiegli z ojczyzny albańczycy wystali do Grey'a i Berchtolda depesze, domagając się opuszczenia przez związkowców wilajetów: Janiny, Skutari, Bitolii i Kossowo, jako miejscowości albańskich.

ATENY, 2 stycznia. (P.) Z Filipiady donoszą o dalszych samowolnych czynach Turków w Epirze. Spalono cerkiew prawosławną we wsi Ablekochori.

PETERSBURG, 2 stycznia (wł.) Dzienniki tutejsze otrzymały wiadomość, że Skutari upadło. Kapitulacya była następstwem nieudanej

wycieczki załogi twierdzy.

Tutejsze poselstwo serbskie otrzymało również wiadomość o poddaniu się twierdzy.

LONDYN, 2 stycznia (wł.) Danew w interwiewie oświadczył, że położenie jest wciąż poważne i że rokowania zostaną jutro zerwane, o ile odpowiedź turecka co do Adryanopola nie będzie zadowalniająca.

BUDAPESZT, 2 stycznia (wł.) Dziś po południu odbył się pojedynek na szable między prezesem parlamentu węgierskiego Tiszą i hr. Karolyi. Po 32 złożeniu ten ostatni został ciężko zraniony i sekundanci uznali niezdolność do dalszej walki. Przeciwnicy nie pogodzili się.

(Pojedynek pomiędzy prezesem parlamentu węgierskiego hr. Tiszą a posłem opozycyjnym tegoż parlamentu hr. Karolyim wynikł na tyle różnic w poglądach politycznych, następstwem czego była ostra wymiana wyrazów między jednym a drugim w klubie. Wyzwał hr. Karolyi. Przyp. Red.)

PARYŻ, 2 stycznia (wł.) Dzienniki tutejsze donoszą w depeszach z Bułgarii, że położenie załogi wojskowej i ludności Adryanopola jest rozpaczliwe. Żywności coraz mniej, śmiertelność wzrasta przerażająco.

LONDYN, 3 stycznia (wł.) Według urzędowych doniesień, propozycje tureckie, przedłożone na wczorajszej konferencji pokojowej są następujące: 1) Turcja ustąpi związkowym państwom bałkańskim cały okrąg swych posiadłości na zachodzie w części wilajetu adryanopolskiego, 2) Turcja zgadza się na autonomię Albanii, ustanowienie granic i ułożenie konstytucji przekazuje wielkim mocarstwom. Delegaci państw bałkańskich zgodzili się na to, 3) w sprawie Adryanopola, i ustanowienia granic adryanopolskiego wilajetu proponuje Turcja podjęcie specjalnych rokowań pomiędzy Bułgarią a Turcją. Delegaci państw bałkańskich odrzucili to żądanie i oświadczyli, że specjalne rokowania nie mogą być prowadzone. Tureccy delegaci zgodzili się na to stanowisko, 4) w sprawie Krety oświadczyli tureccy delegaci, iż należy zapytać wielkie mocarstwa co do tej kwestji. Delegaci państw bałkańskich odpowiedzieli, iż sami się zwrócą do mocarstw, lecz żądają, aby Turcja zrzekła się praw do Krety, 5) w sprawie wysp na morzu Egejskiem oświadczyli delegaci tureccy iż Turcja nie odstąpi ani jednej wyspy. Delegaci państw bałkańskich podnieśli, że muszą obstawać przy żądaniach.

KONSTANTYNOPOL, 3 stycznia (wł.) Przybył tutaj delegat serbskiego rządu w specjalnej misji. Po przyjeździe konferował z wielkim wezyrem.

NOWY JORK, 3 stycznia (wł.) Strajkujący robotnicy konfekcyjki męskiej chcieli zburzyć pewną fabrykę, lecz policya temu przeszkodziła.

PETERSBURG, 3 stycznia (wł.) Angielski ambasador w Petersburgu Buchananast wygłosił w klubie przy obchodzie noworocznym mowę polityczną, w której zaznacza, że przesilenie wojenne wpłynęło na wielkie zbliżenie się Anglii do Rosji. Anglia pomogła Rosji do rozwiązania kwestji bałkańskiej. Jakkolwiek sytuacja nie jest jeszcze zupełnie wyjaśniona, to jednak niebo polityczne już się wyogadza, wobec tego jest nadzieja pokoju, a jeżeli jest ta nadzieja, to tylko dzięki ministeryom spraw zagranicznych angielskiego i rosyjskiego.

BERLIN, 3 stycznia. (wł.) „Berl. Tageblatt“ donosi z Wiednia, że rozsiewane zagranicą pogłoski o złym stanie zdrowia cesarza Franciszka Józefa nie znajdują absolutnie potwierdzenia. Nikt o jakiegokolwiek chorobie nie wie.

BERLIN, 3 stycznia. (wł.) Na następcę Kiderlen-Wächtera wymieniają niemieckiego ambasadora w Rzymie Jagowa. Jest on konserwatystą i antisemita; stosunki jego do prasy rzymskiej nie są dobre i nie dorówna on nigdy pod tym względem ambasadorowi francuskiemu w Rzymie Barriere. Oprócz Jagowa wymieniają jeszcze niemieckiego ambasadora w Konstantynopolu Wangengheima.

LWOW, 3 stycznia. (wł.) Władze wojskowe wydały rozkaz wycofania wszystkich strazy przy mostach kolejowych i innych punktach, strzeżonych przez wojsko. Jest to początek demobilizacji armii.

KRAKOW, 3 stycznia. (wł.) Przed tutejszą izbą karną toczy się proces o szpiegostwo Pawła Pełki, który jest synem górnik z Rozbarka

na Gór. Szlązku; ukończył on 5 klas gimnazjum w Bytomiu, uprawiał rzemiosło szpiegowskie pod różnymi nazwiskami. W roku 1912 szpiegował w Tryeście we Włoszech.

PRZEMYSŁ, 3 stycznia. (wł.) Policja areztowała tutaj 2 żołnierzy; gdy jeden z policjantów chciał żołnierzowi odjąć szablę, ten stawiał opór, rezultatem którego było przebicie żołnierza przez policjanta.

Z ostatniej chwili.

Londyn, 3 stycznia. (wł.) Konferencja ambasadorów obradowała wczoraj po południu. Obrady trzymane są w najściślejszej tajemnicy, jak jednak zapewniają ze źródeł dobrze poinformowanych, obradowano nad następującymi sprawami:

- 1) Rządy i prawa Albanii.
- 2) Określenie granicy pomiędzy Rumunią i Bułgarią.
- 3) Kwestya wysp na morzu Egejskim i
- 4) Sprawa finansów tureckich.

W ostatniej sprawie wszyscy ambasadorowie dali oświadczenia swych rządów, jakie zajmują stanowisko w sprawie długów tureckich.

Londyn, 3 stycznia. (wł.) Strajk szoferów rozszerza się. Do tej pory strajkuje 11,000 szoferów.

Paryż, 3 stycznia. (wł.) Zawiązało się tu stowarzyszenie kupców hurtowych i detalicznych celem rugowania wyrobów niemieckich.

Paryż, 3 stycznia. (wł.) Z Lorient donoszą, że syndykat fabryk konserwów rybnych w departamencie Lorient, obejmujący 116 fabryk, postanowił zamknąć wszystkie swoje fabryki. Nie chodzi tu o chwilowe wyrzucenie na bruk robotników, lecz o zupełne zaprzestanie produkcji z powodu braku zamówień.

Berlin, 3 stycznia. (wł.) Na wczorajszym posiedzeniu konferencji pokojowej przedstawiono trzy projekty granic Albanii. Pierwszy ułożony został przez państwa bałkańskie, które domagają się, aby granice Albanii sięgały Dryny. Według tego projektu, Albania na północ i wschód byłaby otwarta. Serbia żąda Pryzrendu, Dyakowy i Ipeku; Czarnogórze pragnie posiadać Skutari, a Janiny żąda Grecya. Wszystkie te miasta, z wyjątkiem Janiny, są miastami albańskimi.

Autorką drugiego projektu jest Austria. Austro-Węgry domagają się, aby albańskie miejscowości należały do Albanii, a słowiańskie do państw słowiańskich. Pryzrend, Ipek, Dyakowo i Skutari przypadłyby Albanii, zaś Janina dostałaby się Grecyi.

Granica Albanii ma się, według projektu Austrii, rozpoczynać od pola Kossowego, a granicę Macedonii stanowiłyby pasma górskie, które byłyby mniej więcej naturalną ochroną.

Trzeci projekt pochodzi od Francyi i domaga się, aby konferencja ambasadorów wyłoniła komisję, któraby się zajęła zbadaniem stosunków narodowościowych w Albanii.

Lwów, 3 stycznia. (wł.) Wczoraj w auli uniwersytetu lwowskiego odbyło się posiedzenie profesorów i docentów uniwersytetu lwowskiego pod przewodnictwem prof. Gluźnińskiego.

Po odczytaniu referatu prof. Abrahama, obecni powzięli uchwałę, w której zastrzegli się przed utrakwizacją uniwersytetu lwowskiego i stwierdzili, iż w myśl uchwały Koła polskiego z dnia 22 maja r. z. jest koniecznym, aby w tekście orędzia cesarskiego postawione było zapewnienie charakteru polskiego uniwersytetu również w czasie przejściowym.

Profesorowie i docenci uważają za swój obowiązek zwrócić uwagę na to i wierzą, iż społeczeństwo i czynniki powołane zapewnią wszechniczy lwowskiej charakter polski i możliwie bezstronną działalność kulturalno-naukową.

Paryż, 3-go stycznia. (wł.) „Temps“ donosi z Rzymu, że pomiędzy Austrią i Włochami toczą się rokowania w sprawie losów Skutari. Austria chce, jak wiadomo, wcielić Skutari do Albanii, lecz król Mikołaj sprzeciwia się temu, twierdząc, że w razie ustąpienia Skutari, tron jego byłby zachwiany.

Berlin, 3-go stycznia. (wł.) „Loc. Anzeiger“ donosi z Petersburga ze źródeł bardzo dobrze poinformowanych, że gabinet petersburski zapytywał w Wiedniu, czy Austro-Węgry skłonne są do demobilizacji. Odpowiedź hr. Berchtolda nie nadeszła do tej pory.

Saarbrücken, 3 stycznia. (wł.) W okolicach rzeki Saary panuje wielkie wzburzenie z powodu wyników konferencji, na której miał być uchwalony strajk od 2 stycznia i został odłożony na cztery tygodnie. Górnicy niezadowoleni są z takiego rezultatu.

Wczoraj odbył się cały szereg zgromadzeń, na których atakowano przywódców związku zawodowego chrześcijańskiego. W Wiebelskirchen przyszło do bójki, w której przywódców chrześcijańskich związków zawodowych poturbowano.

Londyn, 3 stycznia. (wł.) Wczoraj przed południem, przed rozpoczęciem rokowań pokojowych, delegaci państw bałkańskich odbyli poufne posiedzenie, na którym zastanawiali się nad propozycjami, jakie mają przedłożyć na konferencji.

W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, iż gdyby Turcja nie chciała zrezygnować z Adrianopola, to nie wywoła to zerwania rokowań pokojowych, lecz spowoduje tylko odroczenie konferencji do poniedziałku.

Budapeszt, 3 stycznia. (wł.) Powodem pojedynku pomiędzy hr. Tiszą i hr. Karolyim było zajście w parlamencie narodowym. Do obecnego w kasynie hr. Karolyi podszeł hr. Tisza i podał mu rękę, lecz hr. Karolyi cofnął swoją rękę i schował do kieszeni. Wówczas hr. Tisza rzekł: Przywitałem się, na co K. odparł: po tem wszystkim, co było, nasza przyjaźń jest zerwana i ja ręki nie podaję. W następstwie hr. T. wysłał sekundantów i d był się pojedynek, z którego Karolyi wyszedł ranny.

Grudziądz, 2 stycznia. (wł.) Wiktor Kulerski zakłada partję pod nazwą: Katowicka polska partya ludowa. Stronnictwo to ma się porozumieć z istniejącymi już stronnictwami ludowymi i prasą ludową.

Kraków, 2 stycznia. (wł.) Dyrektor tutejszych teatrów miejskich, p. Solski, wniósł do prezydentury prośbę o zwolnienie go z dniem 1 lipca od kontraktu dzierżawy teatru, rzekomo z powodu lichego stanu zdrowia. W lipcu kończy się 2 lata dzierżawy teatru.

Kraków, 3 stycznia. (wł.) Paweł Pełka, oskarżony o szpiegostwo na rzecz Rosyi, skazany został przez tutejszą izbę karną na dwa lata ciężkiego więzienia.

Strassburg, 3 stycznia. (wł.) Konferencja delegatów młodzieży polskiej i rosyjskiej z 10 uniwersytetów niemieckich postanowiła zwołać w końcu lutego w Lipsku i Bazylei zjazd wszystkich delegatów polskich i rosyjskich ze wszystkich uniwersytetów niemieckich. Konferencja wybrała komisję, która ma ułożyć memoriał. Memoriał ten ma być przedłożony wszystkim dekanatom medycznym we wszystkich uniwersytetach niemieckich. Memoriał ten wykaże silny przypływ młodzieży obcopoddańczej na uniwersytety niemieckie i ma protestować przeciwko twierdzeniu, jakoby studenci, poddani rosyjscy mieli niższe ukształcenie od studentów niemieckich, oraz odeprzeć zarzut niemoralności wśród studentów polskich i rosyjskich.

Konferencja uchwaliła nadto czynić zabiegi o utworzenie ogólnej organizacji studentów podanych rosyjskich w Niemczech i postanowiła przygotować kwestyonaryusz, który zostanie wysłany do wszystkich profesorów z uniwersytetów niemieckich z zapytaniami, jakie zajmują stanowisko wobec wrogięgo ruchu wśród studentów niemieckich.

Białogród, 3 stycznia. (wł.) Spotkanie się Pasicza z Geszowem ma na celu porozumienie się Serbii z Bułgarią w sprawie jednakowej odpowiedzi na żądania terytorjalne Rumunii. Bułgaria i Serbia pragną dobrych stosunków z Rumunią.

Poznań, 3 stycznia. (wł.) Z dniem pierwszego stycznia powstaje tu polskie biuro informacyjne, którego zadaniem będzie udzielać wszelkich informacji społeczeństwu polskiemu, zwłaszcza zaś polskim kołom sejmowym i parlamentarnym i prasie. Prasa poznańska z uznaniem pisze o powstaniu biura.

OFIARY.

Na „Gniazdo“ Tow. opieki nad dziećmi
Ant. Paszczyński, zamiast kwiatów na grób s. p. Manusi Salskiej — 3 rb.
Bezimiennie 25 rb.

Dla robotników pozbaconych pracy.
(Do uznania Redakcyi)
Łódzkie Tow. poz.-oszczęd., zamiast wieńca dla s. p. Stanisława Urbanowicza — 10 rb.

Na białe dzieci.
Ks. proboszcz z Retkini, zebrane u ziółka przez dziatwę retkińską — 10 rb.

Na Szkołę Rzemiosł.
(przy łódzk. chrześc. Tow. dobroczynności).
(Na rundusz im. Bolesława Prusa).

Współpracownicy Tow. akc. polskich zakładów elektrotechnicznych „Siemens“, jako pozostałość ze sprzedaży polskich słowników rzemieślniczych i fotografij zbiorowych — 9 rb.
Bezimiennie 25 rb.

Na budowę kościoła w Chojnach.
Zebrane na chrzcinach u p. Jana Czekalskiego, ul. Rzgowska 95 — rb. 3.

Dla najbardziejniejszych.
(Do uznania Redakcyi „Rozwoju“).
Od rzemieślników z depot dr. żel. fabr.-łódzkiej 9 rb. 65 kop.

Na stypendyum imienia s. p. Trazma Szpaczyńskiego przy Szkole Handl. Kupiectwa łódzkiego
Mieczysław Kernbaum 25 rb.

Na Ochronę bałucką
Bezimiennie 25 rb.

Na „Kropelę Mleka“.
Bezimiennie 25 rb.

Zamiast powinszowań noworocznych.

Dla najbardziejniejszych.
(do uznania Redakcyi).
Lenc 1 rb., F. Sękowska 1 rb., Z. Rządkowski 1 rb., Romanostwo Erbrichowie 1 rb.

Na przytułek noclegowy.
Wacław Fijałkowski 1 rb.

Dla robotników bez pracy,
(Do uznania Red. „Rozwoju“)

Stanisławostwo Chodkowsky 1 rb. 50 kop., B. T. Wocalewski 4 rb., Otton Bernhardt 3 rb., M. Trabczyński 1 rb. 50 kop., Zygmunt Kłodecki 1 rb., Lech Adamczewski 1 rb., firma M. Łaski i M. Nitecki 2 rb., W. Mayer 2 rb., Zygmunt Kozicki 1 rb., Bolesławowie Ciążkowsky 2 rb.

Na „Gniazdo“ Tow. opieki nad dziećmi.
Konradostwo Hykiel 1 rb., A. Sudra 1 rb., Z. Deregowsky 50 kop.

Dla biednych.
Antoni Miętkiewicz 1 rb., Karol Krauze, kandydat do posad sąd. 1 rb., Edwardostwo Iwanicy 2 rb.

Na robotników budowlanych, pozostałych bez pracy.
Tow. akc. Martens i Daab 10 rb., Adolf Daab z żoną 5 rb.

Odpowiedzi Redakcyi.
Pani L. Aniołowiczowej. Roznosciciel zo ukarany, jeszcze jedna taka skarga, a zostanie zt niony. Prosimy zawsze nas zawiadamiać.
„Ojcu“ w Nowych Chojnach. Żądane in macye przesłałismy Panu listownie przez roznoscic

Z WARSZAWY.

* Tandeta meblowa.

Grupa spekulantów, korzystając z nastrojów chwili, ogłasza stale o wyprzedazach mało używanej garderoby i mebli w lokalach prywatnych, na pozór zdawałoby się zabezpiecz. W rzeczywistości jest to tania wyprzedaż z wolnej ręki tandety żydowskiej produkowanej na wielką skalę.

* Żydzi i Nowy Rok.

Gazety żydowskie zaznaczają, że w noc sylwestrową żydzi bojkotowali w Warszawie restauracje, kawiarnie chrześcijańskie, przepędzając natomiast podobne zakłady żydowskie.

* Proces o bojkot.

W jednym z sądów pokoju w Warszawie odbył się pierwszy proces na tle bojkotowym. Oskarżeni byli o zakłócenie spokoju publicznego: przekupień z Pragi, Mojsze Szejnberg i polak Jan Zembrowski, który czynił uwagi jednemu z chrześcijan, nabywającemu jabłka u Szejnberga. W złości przekupień żydowski cisnął gwicht żelazny w nogę Zembrowskiego.

Kupujący, S. Zerebczak, zeznawał w sądzie, że 18-letni oskarżony Zembr. groził mu za kupno od żyda. Sąd skazał przekupnia na 3 rb. kary, a Z. na 3 dni aresztu.

Z prasy rosyjskiej.

„Grażdanin“ donosi, że w Petersburgu odbył się zjazd naczelników oddziałów ochrony pod przewodnictwem wiceministra spraw wewnętrznych, Zołotarewa.

W dniu 30 z. m. na przedmieściu Petersburga, zwanem Polustrowskim, w rządowej fabryce materiałów wybuchowych nastąpiła straszna katastrofa, której ofiarą padło 60 robotników i robotnic. Wybuch był tak silny, że niektórzy robotnicy zostali na kilka sążni wyrzuceni w górę. Rany ofiar są straszne, wiele z nich ma powypalane oczy, powyrywane ręce i nogi, popalone włosy.

„Birz. Wied.“ piszą, że minister oświaty Kasso w najbliższym czasie otrzyma urlop zagraniczny. Przyczyną wyjazdu p. Kasso na urlop jest—przepracowanie.

Z dzielnic polskich.

Z PRZEMYSŁA. Katastrofa w laboratorium wojskowym. Onegdaj po południu w laboratorium wojskowym na Lipownicy w Przemysłu wydarzyła się katastrofa, która pociągnęła za sobą ciężkie okaleczenie pięciu robotników. Ekspłodował szrapnel. Wybuch spowodował jeden z robotników przez nieostrożność.

Dzięki temu, że pocisk nie był zamknięty, katastrofa nie przybrała większych rozmiarów.

W chwili wybuchu wszczął się w laboratorium pożar, który został jednak natychmiast ugaszony. W przeciwnym razie, wobec dużych zapasów amunicji katastrofa byłaby przybrała olbrzymie rozmiary.

SZKOŁA TANCÓW St. ZABORSKIEGO (Dzielnia 31 i piętro) Niniejszem podaje do wiadomości, że na skutek wielokrotnych żądań, odbywać się będą od dnia 1-go stycznia w każdą niedzielę wieczorem LEKCYE ZBIOROWE (pojedyncze) dla moich Sz. Ucznie i Uczniów, dawnych i obecnych, oraz ich rodzin. Niezależnie od tego, przyjmują się zapisy: 1) na Nowy kurs, dla początkujących 2) Specjalnie na Mazura. Zapisy przyjmuję: do godz. 6-aj po poł. ul. Piotrkowska 97 w zakł. fotogr. Lokal przebudowany Elektryczna wentylacja wieczorem na miejscu, Dzielnia 31. 4149

Ogólnie znany z dobrego kroju i starannego wykończenia zakład krawiecki J. Kozłowskiego przeniesiony został z Benedykta, na ul. Mikołajewska № 22 parter. Na zamówienia garnitur marynarkowy z dobrego materiału zimowego od Rb. 28. 5322

Księgarnia „Przeglądu Katolickiego“ posiada na składzie wydawnictwa oo. Jezuitów z Krakowa APOSTOLSTWA I MODLITWY w wielkim wyborze i po nader przystępnych cenach. Łódź, ul. św. Andrzeja № 3. 195

DROBNE OGŁOSZENIA.

NAUCZYCIELKI, NAUCZYCIELI, TREBANTKI różnej narodowości, na godziny, na stałe; bony, gospodynie, towarzyszy, ekspedientki, kasyerki, buchalterki, pielęgniarki, poleca pierwszorządne Biuro pedagogiczno-rekomendacyjne Ludwiskiej, Piotrkowska 109, parter. 53-10-1

KANTOR służy Natalii Piszser, ul. Piotrkowska 69, poleca bony polki, niemki, izraelitki, kucharki, młodsz. nianie, lokaj, stangretów, fernali, stróży oraz mamki wiejskie w najkrótszym czasie po zamówieniu, tylko z dobrmi świadectwami. 12-2-1

NAUCZYCIELKI na stałe i godziny, wychowawczynie, bony z szyciem, gospodynie, ekspedientki, kasyerki, krawcowe, poleca tylko z doobremi świadectwami, Pierwszorządne Biuro Nauczycielskie Feliksi Sękowski, Przejazd 14. 11557-3-5

POTRZEBNE wychowawczynie, freblanki, bony, gospodynie wszelkich wyznań, wymagane świadectwa, Biuro Sękowski, Przejazd 14. 11557-3-5

SZATA, łózka, stół, krzesła, otomane, bielizniarke, biurko, tremo, maszynę, wyjeżdżając rozsprzedam tanio, Konstancynowska 45-11. 11260-6-5

OKAZYJNIE muszę wyprzedać zaraz bardzo tanio garnitur salonowy, lustra, lampy, obrazy, kredens, stół, krzesła, z sypialnego pokoju, szafy, biurko, otomane, palmy, stoliki, ekran słu-py, Nowo-Cegielniana 6-7 front. 11263-10-5

MEBLE salonowe, stołowe, sypialne oraz szaty, biurko, otomane, lustra, lampy, stoliki, obrazy, palmy sprzedam zaraz wypadkowo tanio, Pańska 54 m. 1. 1126-10-5

MEBLE z trzech pokoiów i maszynę nożną rozsprzedam z powodu wyjazdu, tanio, Potuldnia 24-14. 2-3-2

WĘGIEL do sprzedania Widzewska 226, róg Petersburskiej. 9-2-1

LABARSKI zakład do sprzedania Władomość: ul. Gubernatorska 29-6. 1-2-2

PIŁARD piramidkowy w dobrym stanie do sprzedania. Wiadomość: Łagiewniki Małe, zajazd. 11540-3-3

CHŁOPIEC 16-letni z prowincji, dobrej rodziny, zdolny, pragnie wstąpić do handlu jako uczeń, ma początki. Łaskawe oferty w Rozwoju dla „T. P.“ 11546-3-3

DO SPRZEDANIA zakład stelmachski z powodu zmiany, Skłodowa 58. 15-2-1

DZIEWCZYNA lat 17, potrzebna do obowiązku zaraz, Pańska 66, gospodarz. 49-1

FILIA piekarska do sprzedania zaraz z powodu choroby, Grabowa nr. 25. 55-2-1

FILIĘ zaraz sprz. dam. Wiadomość w mleczarni, ul. Gubernatorska 38. 11253-5-1

FURGON średni, rzeźniczy do sprzedania, Rokicińska Szosa № 51 w kuźni. 11322-3-5

FORTEPIAN Mühlbach w dobrym stanie, jest tanio do nabycia, Ogrodowa № 6. 11548-3-5

JEST sklep do sprzedania w dobrym punkcie z powodu choroby męża, ul. Nizka № 8 przy Rokicińskiej Szosie, 11367-3-2

KOSTYMY maskaradowe męskie i damskie do wypożyczenia na maskarady i przedstawienia amatorskie, ulica Benedykta 20 mieszcz. 12, pierwsze piętro, Michał Naborowski. 11250-6-5

MIESZKANIE do wynajęcia 5 pokoi z kuchnią z wygodami, 2 pokoje z kuchnią, 1 pokój z kuchnią, Karola 26. 11324-5-3

MŁODA osoba poszukuje miejsca w sklepie lub kelnera, Emilii 52-9. 11292-4-4

MŁODA osoba poszukuje posady do gospodni lub jakiego innego zajęcia byle zaraz, Konstancynowska № 40 stróż wskaze. 32-2-1

MAGLE do sprzedania ul. Pro-myka nr. 16 na Kozinach. 28-2-1

NAUCZYCIELKA polskiego na godziny, potrzebna do osoby starszej, Andrzeja 68-19 dom Rybarkiewicza. 18-1

OSZKŁONA szafa, bufet i szafkę wystawową stojącą, wszystko zdadne dla galanterii rymarza, szewca i t. p. z powodu powiększenia interesu sprzedam zaraz Złotarska nr. 15 w podwórzu. 11371-3sw-1

PRAGNIE objąć posadę, energiczna inteligentna panna, znajomość krawiectwa, gospodarstwa domowego, prywatnie lub w interesie, na wyjazd lub w miejscu. Łaskawe oferty: „Rozwój“ № 54. 52-5sw-1

POTRZEBNY chłopiec do terminu, ul. Mikołajewska nr. 30, zakład rowerów. 50-1

POTRZEBNI inteligentni agenci do artykułu spożywczego z kacią, na prowizję. Oferty przyjmuje Rozwój dla „A. B.“ 45-3-1

POJEDYŃCZE pokoje z osobnym wejściem do wynajęcia ulica Benedykta nr. 55. 48-4*1

POTRZEBNY chłopiec rosty (kantory) 2 klasowe wykształcenie, 16-letni i fabryczny, silny 17-letni, Nowa 5 róg Przejazd, 9 rano. 87-1

POTRZEBNI są chłopcy z Bałut, Chojen i Widzewa do sprzedaży gazet. Zgłaszać się o 11-iej rano ulica Widzewska nr. 11 m. 51. 22-1

POKÓJ do wynajęcia dla kobiety, Piotrkowska 82 m. 18. 19-3-1

POTRZEBNE uczenie do nauki kwiatów sztucznych, Piotrkowska 82 m. 18. 17-3sw-1

PANIENKA z przyzwoitego domu, obznajmiona z handlem i rachunkow., poszukuje posady w księgarni lub kolonialnym sklepie. Mogę przyjąć miejsce kasyerki lub ekspedientki. Oferty proszę składać w administracji Rozwoju pod „Panienska“ 18-5-1

PIES do polowania żółty, przybłąkał się. Odebrać można Rościńska Szosa, Widzew nr. 34 u Adamczeskiego. 8-1

POTRZEBNY frontowy, umebłowany przy rodzinie z utrzymaniem do wynajęcia zaraz. Tamże do sprzedania żakiet ciepły na osobę otyłą, Dzielnia nr. 40 m. 1. 18-5-1

POTRZEBNA pielęgniarka poszukuje pielęgniarstwa w domach prywatnych. Wiadomość: Nawrot 95. 11342-3-5

SKLEP w dobrym punkcie do sprzedania tanio, byle zaraz, Długa 10 m. 6. 51-2-1

STANGRET poszukuje miejsca do skoni lub innego jakiego zajęcia, Andrzeja 55 m. 13 w suterenie. 25-3-1

SPRZEDAM sklep kolonialno-dystrybucyjny. Wiadomość: Zielona nr. 49 w sklepie. 25-3*1

SKLEP z jednym albo dwoma pokojami i kuchnią, 3 pokoje z kuchnią, klozet, 2 pokoje z kuchnią, klozet i pokój kawalerski na 1-em piętrze do wynajęcia od 1/14 stycznia, Nowo-Cegielniana № 27. 51-1

UMEBŁOWANE kawalerskie pokoje do wynajęcia ul. Benedykta nr. 35. 17-4*1

WARSZTATY stolarskie sprzedam tanio, ul. Kielma nr. 26, Bałuty. 11572-3-2

ZARAZ do wynajęcia na I piętrze 3 pokoje z kuchnią, 1 pokój z kuchnią, Główna 55. 21-5*1

ZAGINĄŁ pies jasno-bronzy z obrozą skórzaną „Nestor“. Odprowadzić: Łagiewnicka nr. 9, za przetrzymywanie psa właściciel będzie karany sądownie. 29-2-1

ZAGINĄŁ weksel in blanco na 300 rubli, wystawiony przez Józefa Brodziaka, Ostrzegam przed nabyciem gdyż jest nieważny, A. Paluszkiwicz, Przejazd 55 m. 55. 6-1

ZMAGLE do sprzedania z paktem Szosa Pabianicka nr. 6. 20-2-1

Zagubione dokumenty.

ADAM Głombiński zagubił książeczkę legitymacyjną, wydaną z magistratu m. Łodzi. 11377-3-2

ANTONI Rychlewski zgubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Wilhelma Szwelkerta. 43-1

BARBARA Kenig zgubiła paszport wydaną z gminy Widzew, pow. łaskiego, gub. piotrkowskiej. 15-3-1

GUSTAW Cirber zagubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Karola Benicha. 11376-3-2

JAN Sar zgubił kartę od paszportu wydaną z fabryki B-ci Sammert. 26-1

JÓZEFA Napieraj zgubiła paszport, wydaną z gminy Gospodarz, gubernii piotrkowskiej. 11278-5-1

MARYANNA Mrór zgubiła kartę od paszportu wydaną z fabryki Karola Scheiblera. 42-1

MARYANNA Mińska zgubiła paszport, wydaną z gminy Mazew, pow. Łęczyckiego. 11576-3-2

PIOTR Jaszczura zgubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Rosenblata. 40-1

SKRADZONO paszport, wydany z magistratu łódzkiego, na imię Józefa Brzezińskiego. 7-3-1

STEFAN Geppert zgubił kartę od paszportu wydaną z fabryki Karola Scheiblera. 44-1

STANISŁAW Małecki zgubił kartę od paszportu, wydaną z fabryki Leonardta. 11320-3-3

WINCENTY Paruchala zgubił paszport, wydany z gminy Czołowo, gub. kaliskiej. 11325-3-5

WŁADYSŁAW Wiśniewski, zgubił paszport wydany z magistratu łódzkiego za № 7255. 14-3-1

WŁADYSŁAWA Jaszczura zgubiła kartę od paszportu wydaną z fabryki K. Poznańskiego. 41-1

ZAGINĘŁA karta od paszportu wydana z fabryki W. Lorkensa, na imię Wincentego Gołaka. 38-1

ZAGINĄŁ kwit od paszportu wydany z fabryki Braci Kochańskich, na imię Andrzeja Patory. 54-1

ZAGINĘŁA karta legitymacyjna, wydana z magistratu łódzkiego, na imię Karoliny Hazenluz. 46

ZAGINĘŁA karta od paszportu wydana z fabryki Heinza i Kunitzera, na imię Marcina Pruskiego. 59-1

ZAGINĄŁ paszport wydany z magistratu m. Łodzi, na imię Augusty Kawczyńskiej. 11328-3-3

ZAGINĄŁ paszport na imię Stefana Andrzejewskiej, wydany z gminy Wituń, powiatu łęczyckiego. 11358-3-5

ZAGINĘŁA karta od paszportu, wydana z fabryki Kejnicha, na imię Józefa Saltra. 11349-3-3

ZAGINĄŁ paszport, wydany z gm. Zadziny, pow. sieradzkiego, na imię Józefa Szewczyka. 11366-3-2

ZAGINĄŁ kwit od paszportu, wydany z fabryki Gampe i Albrecht, na imię Stefana Pietrowskiego. 11369-3-2

ZAGINĄŁ paszport wydany z gminy Dąbrowa Widzewska, powiatu łaskiego, na imię Józefa Skrzepickiego. 11375-3-2

Zakiet zimowy popielinta sukienka do sprzedania. Nawrot 42 m. 13.

ROSYJSKO-POLSKO-NIEMIECKI

„TEXTILE-JOURNAL”

CZASOPISMO - FACHOWE, POŚWIĘCONE
SPRAWOM PRZEMYSŁU WŁÓKNISTEGO.

4171

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: ŁÓDŹ, PIOTRKOWSKA № 87.

Główny redaktor: Inż. Julian Paklerski. Wydawca: Robert Dauer.

Żądajcie numeru próbnego!

Walenty Kopeczyński

Pierwsza Łódzka Piekarnia Mechaniczna

Duży złoty.

Łódź.

Juliusza № 14.

Łódź.

Duży złoty.

Na nadchodzące święta poleca znane ze swej dobroci, babki, placki, strucle i inne wyroby cukiernicze. 3151

21-go z. m. została otwarta NOWA FILJA w hotelu „PALAST” róg ulicy Widzewskiej i Dzielnej.

Syndyk tymczasowy masy upadłości fabrykanta łódzkiego M. H. Szykiera

zawiadamia wierzycieli powyższej upadłości, że wyrokiem sądu okręgowego piotrkowskiego wyznaczony został nowy ostateczny czteromiesięczny termin dla sprawdzania wierzytelności. Termin ten upłyne 2-go marca r. b. Wobec tego niżej podpisany syndyk tymczasowy wzywa wierzycieli, wierzytelności których są jeszcze nie sprawdzone, aby przed terminem 2-go marca r. b. zgłosili się do sprawdzenia swoich należności w piotrkowskim sądzie okręgowym, pod skutkami z art. 513 Kod. Handl. wpływającymi

Syndyk tymczasowy masy upadłości M. H. Szykiera
advokat przysięgły
Edward Filipkowski.

Łódź, Konstancyńska 19. 8

Syndyk tymczasowy upadłości kupca łódzkiego Nussena Farby

zawiadamia wierzycieli tejże upadłości, że wyrokiem sądu okręgowego piotrkowskiego wyznaczony został nowy ostateczny miesięczny termin dla sprawdzania wierzytelności. Wobec tego niżej podpisany syndyk wzywa wierzycieli, aby w powyższym terminie zgłosili się do sprawdzania swoich należności w piotrkowskim sądzie okręgowym, pod skutkami z art. 513 Kod. Handl. wpływającymi.

Syndyk tymczasowy masy upadłości N. Farby
advokat przysięgły Edward Filipkowski.

Łódź, Konstancyńska 19. 6

STOLECZNY

Ł. P. Truzzi

CYRK

Na Targowym Rynku.
Telefon 21-68.

W piątek, dnia 3 stycznia 1912 r. Wielkie przedstawienie w 3 częściach, złożone z najlepszych numerów. Ostatni występ znakomitych artystów przewanych drapaczami nieba br. Andersen. W drugiej części programu będzie wystawiona na ogólne żądanie publiczności wielka pantomina w 5-ciu aktach i 30-tu obrazach „Marko Wampa”. Udział bierze 125 osób i 30 koni.

ANONS: W tych dniach odbędzie się benefis popularnych hiszpańskich kłownów br. Fernander. W niedzielę dnia 5-go stycznia 2 wielkie świąteczne przedstawienia. 3

Tylko przy Mikołajewskiej 25

m. 5, I piętro, front. 18

W pierwszorzędnej pracowni haftów. (Tamborowania) dla damskiej konfekcji wyrabiamy też najnowsze azurowe hafty na sukniach i bieliznie.

W m. Brzezinach, gub. Piotrk.

zostaje otwarty z dniem 1/14 stycznia 1913 r.

7-mio kl. Zakład Naukowy Żeński prywatny z programem gimnazyjów rządowych
L. M. IWANIENKO.

Przyjmowanie próśb do klas: przygotow. 12 i 5 od 15/28 grudnia 1912 w Kancelaryi Szk. Jy, przy ul. św. Anny, od g. 5-5, w innych godzinach w mieszkaniu Adwokata Roszkowskiego na tej samej ulicy, w domu Pachy. 4017

DOROŻKARZ

w którego dorożce pozostawione było w sobotę wieczorem pudełko z instrumentami lekarskimi, przoszony jest o odniesienie takowych do D-ra Rokickiego, Nowy Rynek 5. 4912

D-rka. Kontorowicz Majzel

Choroby kobiece i wewnętrzne
Wschodnia № 39. Tel. 4-29 5109

Nauczyciel

przysposabia do szkół rządowych i prywatnych i na świadectwa ul. Benedykta 22-3 od 4-ej do 6-ej. 4880

1000 do 2000 rb.

na pierwszy numer hypoteki wartości 12,000 potrzebne w dniach stycznia 1913 r. Oferty w Adm. Rozwoju dla „B. K. K. 1000”. 4916

Mieszkanie

5 pokoje z kuchnią z wszelkimi wygodami od 1-go stycznia do wynajęcia. Juliusza 19, róg Nawrot; tamże sklep. 4910

Biuro miernicze Geometry

M. Trąbceżyńskiego

z dniem 6-go stycznia b. r. z ul. Długiej 45, przeniesionem zostaje na ulicę Piotrkowską № 199. 4956

Lekarz-Dentysta St. Dąbrowski

powrócił
Przyjmuje w prywatnym gabinecie przy Lecznicy.
Ul. Piotrkowska № 127, tel. 25-98 263 (róg Rozwadowskiej № 1).

Dr. Eugenia KERER GERSZUNI

choroby kobiece.
Piotrkowska 121, tel. 18-07, przyjmuje codziennie od 5-6 po poł. W niedzielę od 9-12-ej. 2721

Dr. med. Leyberg

Ch. skóry, weneryczne i moczopł. Godziny przyjęć: 10-1 i 6-8 Dla pań 5-6 poczekalnia oddzielna W niedzielę od 8-1-ej.
Krótka 5, telef. 26-50. 1887

Dr. B. REJT Średnia 5.

Sp.: Choroby skórne, weneryczne, włosów, kosmetyka lekarska. Leczenie Syphilisu Salvarsanem „Erlch Hata 603” (wśródrylnie). Leczenie elektrycznością (elektrolizmem) i masażem w brycyjajum Dla pań osobna poczekalnia. Godz. przyjęć: od 8-1 rano i od 4-8 w., niedziele i święta od 9-3 pp. 359r

Zarząd czeladzi murarskich

uprasza czeladź o jaknajliczniejsze przybycie na dzień 4 stycznia b. r. do obrachunku z całego roku i obrania nowego zarządu. ZARZĄD.

Dr. med. Wincenty ŁUKASZEWICZ

b. kliniczny dr. w Petersburgu
Długa 19.
Ch. wewnętrzne, kobiece, dzieci. Od 10-12 r. i od 4-6 w. 4194

Dr. med. J. Szwarcwasser Piotrkowska 18.

Choroby wewnętrzne i nerwowe. Specjalnie: choroby żołądka, kiszek i przemiany materii (cukrowa, podagra, otyłość itd.). Niezbędne dla dyagnozy analizy chemiczne i bakteriologiczne, wydzielin krwi w laboratorium własnym. Od 1-1 rano i od 5-7 1/2 po południu. 100

Dr. L. PRYBULSKI

Choroby skórne, włosów, (kosmetyka), weneryczne i moczopłciowe i niemoce płciowe. Leczenie syphilisu EHRlich-HATA „603-914”
Ul. Południowa № 2, telef. 13-59
Przyjmuje od godz. 8-1 r. i od 4-8 w. panie od 5-6 po poł. Dla pań osobna poczekalnia. 242a

Skradziono weksel na 100 rb. in blanco, wystawiony przez Tomasza Kunke, na zlecenie Wojciecha Łamek. Zastrzeżę się przed nabyciem, gdyż jest nieważny. Nowe-Chojny Poprzeczna R 3, Łamek. 4860

PIES

moregowaty, uszy i ogon obcięte, zaginał, wabi się boks. Odprowadzić Dąbrówka, ul. Wójcowska 2, do sklepu za wynagrodzeniem. 4936

Warsztat, kuźnia, szopy

i pojedyncze pokoje do wynajęcia. Długa 105. 16

Nauki języka niemieckiego

udziela doświadczony i energiczny nauczyciel podług wyrobowanej metody, także początkującym; w domu i poza domem. Godziny przyjęć od 2-ej do 4-ej i od 8-ej do 9-ej. Na życzenie gotów przedstawić się osobiście w domu. Adres Piotrkowska 37 pokój 50. 4

Do wynajęcia

Umeblowane mieszkanie

składające się z dwóch pokoi i kuchni słonecznej, z ładnym widokiem w bardzo cichym domu stacją tramwajową tuż ul. Długa 101-6 od 11-ej do 1-ej i od 2-ej - 4-ej. 12

Zagubiono derkę brezentową

(fabryki Müllera) znak A. Scheppe. Uprasza się o zwrot za sowitem wynagrodzeniem. Konstancyńska № 48 do A. Scheppe. 10

Przyjmuje nadrabianie pończoch
ul. Mikołajewska 59 m. 29

M. Kołodziejskiego i Andrzeja

- Skarpotki męskie już od 12 kop
- Pończochy damskie czarne i niebieskie od 18 „
- Rękawiczki ciepłe od 30 „
- Żaboty od 15 „
- Krawaty regaty od 25 „
- „ a la scott od 30 „
- Pozatem wielki wybór bluzo welnianych, halk, sukieneczek, kapturków i galanterji damskiej i męskiej.
- Krawaty ostatnie nowości krajowe i zagraniczne
- lalki zabawki ••

KASZEL

NAJUPORCZYWSZY
USUWAJĄ
PASTYLKI
OD KASZLU:

- 1) Miętowo-Anizow (przy ostrej formie)
- 2) Miętowo-Eukaliptowe (przy ostrej formie)
- 3) Miętowo-Tymiankowe (przy suchym kaszlu)

K. ERMANS I S-ka
OO NABYCIA WARSZAWIE